

Brief van Rijnland aan steigerbezitters

Onlangs heeft het Hoogheemraadschap van Rijnland aan alle steigerbezitters, die eerder geweigerd hadden voor de steiger te gaan betalen, een brief gestuurd waarin wordt gedreigd dat de steiger moet worden afgebroken als niet subiet een overeenkomst wordt getekend. De SBOH vindt het belangrijk aan te geven wat hiervan de voorgeschiedenis is en waarom u daar niet op in hoeft te gaan, anders dan doormiddel van een door de SBOH opgestelde standaardbrief.

Voorgeschiedenis

In 2006 heeft Rijnland nieuw eigendommenbeleid vastgesteld. In dat beleid, dat met name betrekking had op opstalrechten, is ook opgenomen dat mensen die zonder recht gebruik maken van de eigendommen van Rijnland daarvoor alsnog een privaatrechtelijke gebruiksovereenkomst dienen aan te gaan. Rijnland meende dat alle mensen die sinds jaar en dag en met een keurontheffing een steiger in de Ringvaart hebben, daar geen privaatrechtelijke toestemming voor hadden gekregen en dat met hen dus een overeenkomst – tegen jaarlijkse betaling van een bepaald bedrag, uiteraard – moest worden gesloten.

De steigerbezitters, ondersteund door de SBOH, stelden echter dat zij wel privaatrechtelijke toestemming hadden om de steiger ter plaatse te hebben en dat er dus geen reden was voor een nieuwe overeenkomst. Rijnland liet het er niet bij zitten, en dagvaardde maar liefst 20 steigerbezitters. Dit ondanks het dringende verzoek van de SBOH om eerst een test case te doen, zodat de kosten laag zouden blijven. Rijnland startte toch 20 zaken tegelijk.

Het vonnis

De rechter gaf de steigerbezitters gelijk. Zij hadden privaatrechtelijke toestemming, zo stelde de rechter vast. De vorderingen van Rijnland hadden dus moeten worden afgewezen.

Maar de rechter deed vervolgens iets vreemds. Hij wees de vorderingen van Rijnland toe. Hij overwoog daarbij dat de brief waarbij Rijnland een nieuwe overeenkomst had aangeboden beschouwd moest worden als een opzegging. Verder was opgezegd tegen 1 april 2010, zodat een redelijke opzegtermijn in acht was genomen. Daarnaast veroordeelde hij de steigerbezitters in 19 zaken waarover al is besloten in de kosten van de procedure. Deze kosten worden door de SBOH gedragen en zijn aanzienlijk.

Hiermee is de rechter behoorlijk de fout in gegaan. Rijnland zelf had immers helemaal niet gezegd dat de overeenkomsten waren opgezegd. Er was ook geen beleid gemaakt om bestaande overeenkomsten op te zeggen en er waren geen besluiten genomen waarbij de overeenkomsten waren opgezegd. De rechter heeft zich dan ook deerlijk vergist. Daarnaast heeft de rechter aangegeven dat was opgezegd tegen 1 april 2010. Dat betekent dat op het moment van het vonnis er nog een privaatrechtelijke regeling bestond zodat ook daarom de vordering van Rijnland tot verwijdering van de steiger had moeten worden afgewezen. Rijnland zelf had in de kosten van het geding moeten worden veroordeeld. De vonnissen deugen dus van geen kanten.

Hoger beroep

De SBOH heeft, samen met de steigerbezitters die waren gedagvaard, hoger beroep tegen de vonnissen ingesteld. In samenspraak met Rijnland - deze keer wel - wordt in twee zaken inhoudelijke geprocedeerd. De overige zaken worden voorlopig geparkeerd.

Rijnland erkent dat de uitspraak van de rechter niet juist is. Dat is de reden waarom de steigerbezitters onlangs de in de inleiding genoemde brief hebben ontvangen. Rijnland beroept zich weliswaar op de vonnissen, maar zegt daarbij voor de zekerheid de privaatrechtelijke overeenkomst alsnog op. Rijnland is daarbij echter vergeten dat voor een dergelijke handeling aan allerlei beginselen van behoorlijk bestuur moet worden voldaan. Zo zal Rijnland moeten motiveren waarom hij de gebruiksregeling opzegt. Dat heeft Rijnland tot heden niet gedaan. Het enige dat Rijnland heeft aangevoerd is dat hij geld wil zien voor de steigers. Dat is volgens de SBOH echt niet genoeg. Rijnland moet tenminste ook een waterschapsbelang hebben, zoals hij dat ook nodig heeft als hij de keurontheffing wil intrekken. Daarbij komt dat het door Rijnland in samenspraak met het college van Hoofdingelanden opgestelde beleid helemaal niet ingaat op beëindiging van bestaande rechten. Daar is slechts sprake van het beëindigen van onrechtmatig gebruik. En daarvan heeft de rechter nu juist vastgesteld dat dat er niet is. De opzegging is dan ook in strijd met het eigen beleid. Het college van hoofdingelanden is door dijkgraaf en hoogheemraden helemaal niet geïnformeerd over deze nieuwe handelswijze tegenover de steigerbezitters. Het bestuur gaat gewoon zijn eigen gang zonder dat democratisch af te stemmen.

Standaardbrief

De SBOH heeft, samen met haar advocaat, een standaardbrief ontwikkeld waarmee de steigerbezitters op de brief van Rijnland kunnen reageren. De brief is misschien wat ingewikkeld, maar dat komt omdat hij ook juridisch juist moet zijn. De steigerbezitters die de genoemde brief hebben ontvangen, kunnen het standaard antwoord opvragen bij het secretariaat van de SBOH.

Rijnland wordt hiermee in ieder geval gedwongen eerst netjes zijn huiswerk te doen. De opzegging moet op formeel juiste wijze worden gedaan en op grond van op juiste wijze tot stand gekomen beleid. Ook moet de opzegging helder en goed worden gemotiveerd. Tot nu toe is dat allemaal niet gebeurd.

Verder wil de SBOH dat Rijnland gewoon de uitkomst van de procedure bij het gerechtshof afwacht zodat duidelijk is wat kan en wat mag. Daarna kan altijd nog een regeling worden gesloten. Rijnland heeft tot nu toe vaak meer dan 20 jaar niets gedaan. Een jaartje meer kan vast ook nog wel.

Opstalrechten

Ten aanzien van de drie procedures die lopen tegen het nieuwe opstalbeleid van Rijnland is op dit moment nog niets te melden. Als het goed is zal de rechter op 24 februari a.s. uitspraak doen. Er is echter een kans dat de uitspraak weer zal worden uitgesteld, nu het een vrij omvangrijke zaak betreft. Als er uitspraak wordt gedaan, dan kan dat een einduitspraak zijn, maar er kunnen ook nog tussenstappen worden gezet, zoals een deskundigenonderzoek of het horen van getuigen. De SBOH zal u informeren zodra er daarover inhoudelijk meer duidelijk is.

Mr. L. E. de Geer
Advocaat voor de SBOH

Hans. G. Paar
Secretaris SBOH